

МІСЬКА ПРОГРАМА
розвитку малого підприємництва
в місті Бериславі
на 2016--2018 роки

ВСТУП

Мале підприємництво є основною рушійною силою інноваційних процесів та розвитку ринку праці в місті, яке потребує постійної підтримки. Аналізуючи всю роботу, яка проводиться в місті з розвитку та підтримки підприємництва, необхідно відмітити, що зараз вже не виникає потреби переконувати широкі верстви населення в тому, що розвиток підприємництва – це нагальна потреба соціальних та економічних перетворень у розвитку міста.

Протягом останніх десятиліть мале підприємництво не випадково привертає до себе пильну увагу. Будучи не тільки засобом існування, малий бізнес забезпечує значну частину валового внутрішнього прибутку, робочих місць, податкових надходжень, знижує соціальну напруженість. Малий бізнес має найнижчі інвестиційні потреби, характеризується швидким оборотом капіталу. Світовий досвід свідчить, що він забезпечує в 2 - 3 рази більшу ефективність виробничих капіталовкладень і по обсягах засобів, і по строках віддачі. У країнах ЄС частка малого підприємництва у валовому продукті наближена до 70 відсотків, на такому ж рівні – в загальній зайнятості. Тому не випадково стан розвитку малого й середнього бізнесу в місті визначений як головний критерій оцінки ефективності соціально-економічної політики місцевих органів виконавчої влади.

Прийняття програми розвитку малого підприємництва в місті та реалізації її заходів в певній мірі забезпечує підняття рейтингу міста .

1. ХАРАКТЕРИСТИКА програми розвитку малого підприємництва в місті Бериславі на 2016 - 2018 роки

№ з/п	Загальна характеристика		
1.	- Площа території – 993,8 кв. км - Чисельність населення – 12977 осіб - Специфіка – переважно вирощування та переробка сільськогосподарської продукції, машинобудування - Відсоток безробітних до всього працездатного населення – 3 відсотка		
2.	Дата затвердження Програми (найменування і номер відповідного нормативного акта)		
3.	Розробник Програми	Спеціаліст з питань захисту прав споживачів виконавчого апарату Бериславської міської ради	
4.	Мета і перелік пріоритетних завдань Програми	Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва в місті, ефективного управління процесом всебічного, стійкого розвитку підприємств малого бізнесу та поступового формування європейської моделі розвитку малого підприємництва. Збільшення кількості діючих суб'єктів малого підприємництва. Стимулювання підприємницької ініціативи за рахунок власних фінансових, майнових, трудових, інтелектуальних ресурсів району. Підтримка вітчизняного товаровиробника. Підвищення рівня підприємницької активності населення. Збільшення надходжень до бюджету. Забезпечення продуктивної зайнятості населення шляхом створення нових (економічно-доцільних) робочих місць, само - зайнятості. Інформаційна та методологічна підтримка підприємництва. Насичення ринку споживчих товарів та послуг, вирішення соціально-побутових проблем міста. Підвищення підприємницької культури населення.	
5.	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників	Вихідні дані на початок дії Програми	Очікувані результати

	1. Кількість малих підприємств – всього	23	27
	2. Чисельність працюючих на малих підприємствах на початок наступного року, осіб	73	100
	3. Кількість підприємців - фізичних осіб	297	320
	4. Кількість фермерських господарств (одиниць)	4	4
	Терміни та етапи реалізації Програми	2016-2018 роки	
6.	Перелік підпрограм	Програма складається з 4-х підпрограм: впорядкування нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності; фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка; ресурсне та інформаційне забезпечення; формування інфраструктури підтримки підприємництва	
7.	Виконавці	Виконавчий комітет Бериславської міської ради, Бериславський районний центр зайнятості населення (за згодою)	
	Обсяги коштів, необхідних на фінансування заходів (тис. грн)	Згідно до місцевого бюджету на 2016-2018 роки.	
8.	Основні джерела фінансування	Кошти державного, обласного та місцевих бюджетів, власні кошти підприємців, кошти банків та інші джерела, які не заборонені законодавством	
9.	Система організації контролю за виконанням Програми	Звітування що річно.	

2. Стан і аналіз проблем малого підприємництва місті Берислав. Головна мета Програми та очікувані результати

Основою соціально-економічного відродження міста є всебічний і послідовний розвиток малого підприємництва, що створює умови для підвищення рівня зайнятості населення, наповнення міського бюджету, адже цей сектор економіки зорієнтований, насамперед, на задоволення попиту населення.

У цій пріоритетній сфері протягом останніх років з боку держави та регіональної влади досягнуто певних позитивних зрушень, зокрема, зменшено адміністративний тиск на підприємців, запроваджено альтернативні схеми оподаткування, впорядковано процедури розробки та прийняття нормативно-правових актів, спрощуються дозвільні процедури та процес започаткування підприємницької діяльності.

Розвиток ринкових відносин вимагає активізації діяльності нових структур, здатних швидко реагувати на зміни фінансово-економічних умов, нарощувати виробництво продукції, товарів та послуг, забезпечувати швидке відшкодування витрат, створювати робочі місця, оперативно реагувати на зміни споживчого попиту. Всім цим вимогам мають відповідати суб'єкти малого бізнесу.

Мале підприємництво за своєю специфікою має регіональну орієнтацію, що проявляється в плануванні діяльності з огляду на потреби та можливість насичення місцевого ринку, обсягів та структури локального попиту. Розвиток сектору малого підприємництва є стратегічною необхідністю підвищення економічної та соціальної стабільності міста. Мале підприємництво виступає важливим чинником, що за сприятливих умов його розвитку має вирішальний вплив на підвищення бази оподаткування для бюджетів всіх рівнів, зниження рівня безробіття, насичення ринку різноманітними товарами та послугами.

Спостерігається тенденція спаду малого підприємництва. Протягом останніх років середньорічний темп спаду кількості малих підприємств склав 8 %.

В малому бізнесі зайнято понад 370 осіб, що становить 21% кількості зайнятих в усіх галузях економіки. Із загальної кількості працюючих на малих підприємствах близько 5 % зайнято на підприємствах, які виробляли товари, решта задіяна на виробництві послуг.

Частка продукції малих підприємств у загальних обсягах виробництва продукції (робіт, послуг) по місту протягом останніх років стабільно утримується на рівні близько 11,0 %.

З об'єднанням підприємців спеціалістом сахиству прав споживачів проводяться сумісні заходи, обговорення нормативно-правових актів, що мають суттєвий вплив на бізнес-середовище, а також зустрічі з питань подальшого розвитку підприємництва.

У той же час моніторинг та вивчення проблем малого підприємництва на місцях свідчать про гостру необхідність консолідації зусиль органів місцевого самоврядування та громадських організацій підприємців з питань ефективної підтримки малого підприємництва міста.

Кількість суб'єктів підприємницької діяльності

Завдяки реалізованим заходам, які були передбачені попередніми програмами розвитку малого підприємництва, за останні 5 років кількість суб'єктів малого підприємництва в місті зменшилася на 15% відсотка і на 01.01.2016 року становить 297 суб'єктів підприємницької діяльності, серед яких 274 фізичних осіб – приватних підприємців.

Для стимулювання підприємств до виробничої постійно проводиться інвентаризація невикористовуваного майна комунальних підприємств, приміщень для продажу або передачі в оренду суб'єктам підприємницької діяльності.

Зайнятість та оплата праці у сфері малого підприємництва

З розвитком підприємництва в місті зменшується рівень безробіття, зокрема, станом на 01 січня 2016 року він склав 2,4 відсотка проти 2,8 відсотка у відповідному періоді минулого року.

Середній рівень заробітної плати на малих підприємствах у 2015 році склав 1300 грн. при середньому районному 1120,8 грн.

Регуляторне середовище

За час дії регіональної програми розвитку малого підприємництва в місті на 2013-2015 роки була проведена певна робота з питань реалізації вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Спираючись на законодавчо встановлені засади державної регуляторної політики, основою яких є постійний перегляд регуляторних актів та відстеження їх результативності в місті проводиться робота, спрямована на забезпечення виконання норм Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”. З метою забезпечення принципу прозорості та врахування громадської думки при здійсненні органами виконавчої влади міста постійно оновлюється та наповнюється змістовною інформацією стосовно:

- планування діяльності щодо підготовки проектів регуляторних актів;
- оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень та пропозицій та відповідних аналізів регуляторного впливу;
- проведення заходів з відстеження ефективності дії регуляторних актів, (з початку 2014 року здійснено 2 базових відстеження);
- здійснення регуляторної діяльності в місті.

У відповідності з рекомендаціями Держпідприємництва України, заходами по створенню в області єдиної автоматизованої системи державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців в місті забезпечено роботу державного реєстратора з урахуванням вимог Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців”. Реєстрація юридичних та фізичних осіб у місті проводиться протягом усього робочого тижня.

Метою цього є створення цілісної та ефективної системи підтримки малого і середнього бізнесу, формування сприятливих умов для його сталого подальшого розвитку.

Враховуючи викладене, основні завдання даної Програми спрямовані на створення таких правових, організаційно-економічних умов для розвитку малого бізнесу і формування механізму регулювання та координації, які б сприяли:

- максимальному посіданню інтересів суб’єктів підприємницької діяльності з пріоритетними напрямками розвитку міста;
- використанню вигідного географічного положення, природно-ресурсного потенціалу міста;
- стимулюванню підприємницької ініціативи за рахунок власних фінансових, майнових, трудових, інтелектуальних ресурсів міста;

- забезпеченню продуктивної зайнятості населення шляхом створення нових робочих місць, самозайнятості;
- наповненню державного і міського бюджетів;
- підвищенню рівня підприємницької активності сільського населення;
- насиченню ринку споживчих товарів та послуг, вирішенню соціально-побутових проблем;
- підвищенню підприємницької культури населення.

Очікуваним результатом виконання Програми є прискорення розвитку малого підприємництва і, як наслідок, нарощування обсягів реалізації продукції та збільшення внеску малих підприємств і приватних підприємців у обсяги виробництва міста, підвищення продуктивної зайнятості населення, вирішення соціальних проблем міста, покращення фінансового становища малих підприємств.

Реалізація Програми дасть змогу:

- створити умови для активізації малого і середнього бізнесу та повноцінного використання його потенційних можливостей, внаслідок чого збільшиться кількість малих підприємств до 27_одиноць, суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб – до 320;
- збільшити чисельність працюючих у сфері малого бізнесу до 420_осіб та підвищити ефективність діяльності суб'єктів малого підприємництва ;
- удосконалити інфраструктуру підтримки малого бізнесу, розширити можливості отримання кредитів та інвестицій для провадження підприємницької діяльності шляхом створення кредитних спілок, місцевих фондів підтримки підприємництва в місті;
- підвищити ефективність співробітництва громадських об'єднань підприємців та органів державної влади для розв'язання соціально-економічних проблем розвитку малого і середнього бізнесу шляхом активізації проведення засідань координаційних рад, конференцій, “круглих столів”, нарад, публічних обговорень тощо.

3. Напрямки державної підтримки малого підприємництва

3.1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності

Механізм розвитку підприємств малого бізнесу має формуватись як синтез системи правового і нормативного їх забезпечення для управління взаємодією між підприємствами малого бізнесу з метою оптимізації впливу нормативно - правового поля на економічний і соціальний розвиток малих підприємств.

Головними завданнями з реалізації даної підпрограми є:

оптимізація нормативного регулювання підприємницької діяльності, що передбачає усунення правових, економічних, адміністративних перешкод у реалізації права на підприємницьку діяльність;

забезпечення гласності у процесі підготовки проектів регуляторних актів, що впливають на бізнесове середовище, ділову активність, права та інтереси підприємців;

захист підприємництва від бюрократичного тиску, запровадження дисциплінарної відповідальності за порушення встановлених регуляторних процедур.

№	Пріоритетні завдання	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.		Очікуваний результат
						2016	2018	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Впорядкування нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності	1.1. Проведення зустрічей та “круглих столів” з керівниками малих та середніх підприємств і підприємствами з органами державної влади та місцевого самоврядування	Постійно 2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники (за згодою)	Кошти роботодавців товаровиробників та підприємців міста	0,15	0,18	Допомога в створенні сприятливих умов для діалогу влади та бізнесу
		1.2. Надання консультацій керівникам та бухгалтерам підприємств і підприємцям щодо ведення власної справи	Постійно 2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники (за згодою)	Кошти роботодавців товаровиробників та підприємців міста	0,15	0,25	Забезпечення виконання вимог чинного законодавства з питань підприємницької діяльності
		1.3. При відстеженні результативності регуляторних актів планувати заходи з обговорення (за участю підприємців) актів, що найбільше впливають на підприємницьке середовище та розглядати їх на засіданнях координаційної ради з питань розвитку підприємництва	Постійно 2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники (за згодою)	Кошти міського бюджету	0,15	0,2	Забезпечення здійснення державної регуляторної політики в місті

	1.4. Співпраця з громадськими організаціями щодо проведення спільних зустрічей з метою висвітлення актуальних питань та обміну інформацією	Постійно, 2016–2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники (за згодою)	Не потребує коштів	-	-	Підвищення ефективності роботи суб'єктів підприємств кої діяльності
2.	Запровадження організаційних засад державної регуляторної політики відповідно до Закону України “Про основні засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Не потребує коштів	-	-	Впорядкування державного впливу у сфері господарської діяльності
	2.2. Розгляд стану реалізації регуляторної політики на засіданнях координаційної ради з питань розвитку підприємництва	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Не потребує коштів	-	-	Здійснення контролю за реалізацією регуляторної політики на місцевому рівні
	2.3.Оприлюднення в засобах масової інформації - проєктів регуляторних актів, аналізів регуляторного впливу з метою одержання зау-важень та пропозицій	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Кошти міського бюджету	0,1	0,1	Підвищення обізнаності, кваліфікації спеціалістів міської ради

	2.4. У разі прийняття регуляторних актів – оприлюднення їх у ЗМІ, відкриті обговорення за участю представників громадськості	2016-2018 роки	підприємці, роботодавці, товаровиробники	Кошти виконавців	0,1	0,1	Забезпечення здійснення державної регуляторної політики
	2.5. Забезпечення систематичних консультацій з суб'єктами малого підприємництва, громадянами, їх об'єднаннями	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Не потребує коштів			Залучення громадськості до здійснення процедур державної регуляторної політики
	2.6. Створення апеляційних рад з питань розгляду заяв, пропозицій та скарг суб'єктів підприємництва	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Не потребує коштів			Забезпечення здійснення державної регуляторної політики
	2.7. Забезпечення участі відповідальних фахівців в навчальних семінарах з питань реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Кошти міського бюджету	0,2	0,25	Підвищення рівня кваліфікації спеціалістів з питань регуляторної діяльності
3. Забезпечення вирішення питань розвитку підприємництва	3.1. Створення "інформаційного куточка підприємця"	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Кошти міської ради	0,1	0,1	Забезпечення вільного доступу підприємців, їх громадських організацій до інформації органів державної влади та місцевого самоврядування – бізнес – середовища в місті

4	Удосконалення реєстраційних та дозвільних процедур	4.1. Забезпечення дозвільних процедур для відкриття малих підприємств.	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Кошти підприємців		Спрощення дозвільних процедур, започаткування підприємницької діяльності
		4.3. Здійснення організаційних заходів щодо проведення “днів відкритих дверей” та “консультаційних днів” для суб’єктів підприємницької діяльності із залученням представників податкової, та контролюючих органів	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, ДП, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Кошти місцевого бюджету		Підвищення ефективності роботи суб’єктів підприємницької діяльності
5.	Відпрацювання та надання рекомендацій (пропозицій) щодо удосконалення системи місцевих податків, зборів, інших платежів для суб’єктів підприємницької діяльності	5.1. Обґрунтування ставок єдиного податку, вартості торгового патенту з урахуванням рентабельності та необхідності підтримки і розвитку окремих видів господарської діяльності, проведення обговорень з цього питання за участю підприємців	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, ДП, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Не потребує коштів		Створення сприятливих умов для ведення господарської діяльності
		5.2. Впровадження для малих підприємств системи пільгової орендної плати з відстрочкою оплати та зарахуванням витрат на ремонт і обладнання об’єкта до вартості орендної плати	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Не потребує коштів		
		5.3. Надання пільг по сплаті місцевих податків і зборів малим підприємствам, які здійснюють діяльність у пріоритетних напрямках розвитку відповідних територій	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради	Не потребує коштів		Створення сприятливих умов для ведення господарської діяльності

3.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка

Економічний механізм управління розвитком підприємств малого бізнесу має стати підсистемою управління господарським комплексом міста, насамперед, фінансовими відносинами і фінансовими ресурсами підприємств малого бізнесу через відповідні важелі, за допомогою методів і форм організації фінансових відносин та їх використання в інтересах динамічного розвитку малих підприємств та економічного, соціального розвитку міста, територіальної громади.

В економічному механізмі управління розвитком підприємств малого бізнесу суб'єкти управління повинні застосовувати весь арсенал із таких фінансово-економічних важелів управління, як прибутки, ціни, амортизаційні відрахування, податки, кредити, цінні папери, страхові платежі, фінансові стимули, пільги та санкції. Удосконалені фінансово-економічні відносини мають передбачати сприятливі умови для реалізації таких функцій, як інвестування, кредитування, пільгове оподаткування, страхування. При цьому, мають застосовуватися методи прогнозування, аналізу, регулювання, стимулювання, самофінансування, лізингу.

Головними завданнями з реалізації даної підпрограми є:

- об'єднання фінансових можливостей всіх джерел для підтримки малого підприємництва ;
- першочергова фінансова підтримка пріоритетних, соціально значимих напрямків діяльності малого підприємництва, які випливають із економічного і соціального розвитку міста до 2018 року;
- різнобічна підтримка розвитку малого підприємництва у галузі виробництва і переробки сільськогосподарської продукції;
- удосконалення механізмів фінансової та майнової підтримки малого підприємництва, враховуючи контроль за цільовим використанням засобів допомоги;
- ініціювання залучення коштів місцевих бюджетів, асоціацій, громадських об'єднань підприємців для фінансування проектів, які відповідають місцевим пріоритетам;
- подальше формування мережі інфраструктури фінансової підтримки малого бізнесу.

№з/п	Пріоритетні завдання	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис. грн		Очікуваний результат
						7	8	
1.	Створення умов для ефективної роботи нових підприємств	Організація роботи по працевлаштуванню населення згідно з договорами з районним центром зайнятості	2016-2018 роки	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Кошти підприємців та роботодавців			Працевлаштування населення, зменшення соціальної напруги

	Фінансування інвестиційно інноваційних проектів малих підприємств міста у вигляді фінансової допомоги, через фонд підтримки малого підприємництва	Постійно	виконавчий комітет міської ради, підприємці, роботодавці, товаровиробники	Кошти підприємців та роботодавців		Фінансова підтримка пріоритетних бізнес-проектів
3.	Узагальнення формування на базі загального фонду нежитлових приміщень цільового фонду для суб'єктів малого підприємництва із запровадженням пільгових режимів орендної плати, та інформування населення через засоби масової інформації	2016-2018 роки	Виконавчий комітет міської ради	Кошти місцевого бюджету		

3.3. Ресурсне та інформаційне забезпечення інфраструктури підтримки підприємництва

Більшість малих підприємств, особливо новостворених, мають обмежені власні виробничі ресурси, відчувають гострий дефіцит у виробничих площадках та службових приміщеннях, а часом і в земельних ділянках для облаштування бізнесу. До того ж, як правило, вони мають недостатній рівень економічних, юридичних та управлінських знань.

З огляду на це головними завданнями Програми в цьому напрямку є надання суб'єктам малого підприємництва відповідної допомоги, зокрема, шляхом: створення баз даних щодо фондів нежитлових приміщень, незавершеного будівництва, виробничих площ і невстановленого обладнання; забезпечення доступу суб'єктів малого підприємництва до майнових баз даних; використання пониженого коефіцієнта при розрахунку орендних ставок для малих підприємств, що працюють за пріоритетними напрямками, та для підприємців-початківців тощо.

Практика свідчить, що мале і середнє підприємництво часто нашоухується на непереборні бар'єри, пов'язані з труднощами в залученні капіталу та висококваліфікованих працівників, які неохоче йдуть до них на роботу. Такі фірми надають менш вигідні матеріальні умови та менш привабливі можливості продовжувати освіту. Банки неохоче надають кредити підприємствам, які не мають відомої марки та знаної продукції. З іншого боку, виявлено чітку прямо пропорційну залежність негативного становлення підприємців від віку і обернено пропорційну до рівня освіти підприємця.

У зв'язку з цим необхідно опікуватися підвищенням знань підприємців щодо принципів організації фінансів сучасних підприємств і знижувати їх страхи перед втратою контролю за підприємством.

Головними завданнями з реалізації даної Програми є:

- надання можливості одержання сучасного досвіду та підвищення кваліфікації підприємців і найманих ними працівників;
- сприяння в організації обслуговуючих структурних одиниць інфраструктури малого бізнесу, у тому числі в сфері інформації, діяльності оптових, роздрібно - оптових баз, складських фірм, ринків, транспортно-експедичійних послуг, виставок і реклами, послуг фінансового ринку.

	Пріоритетні завдання	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис. грн	Очікуваний результат
--	----------------------	--------	------------------	-----------	----------------------	--------------------	----------------------

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Інформацій- не забезпе- чення суб'єктів підприєм- ницької діяльності	1.1. Участь у проведенні спільних профорієнта- ційних заходів, спрямо- ваних на виховання ділових якостей у школярів, молоді та безробітних громадян (зустрічі у навчальних закладах з учнями, студентами, проведення спільних конференцій, “круглих столів”)	Постійно	Виконавчий міської ради комітет	Не потребує коштів			Надання допомоги громадянам, які бажують започаткувати власну справу
		1.2. Проведення спільно з районним центром зайня- тості професійного нав- чання безробітного насе- лення з орієнтацією на самозайнятість, розвиток сімейних форм малого бізнесу	Постійно	Виконавчий міської ради комітет	Не потребує коштів			